

Briselē, 2026. gada 3. jūlijā
(OR. en)

11128/26

ECOFIN 918
UEM 322
SOC 447
EMPL 249
COMPET 862
ENV 838
EDUC 304
ENER 460
JAI 898
GENDER 135
JEUN 178
SAN 536
EIB
ECB

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	PADOMES IETEIKUMS par Luksemburgas ekonomikas, sociālo, nodarbinātības, strukturālo un budžeta politiku

Pielikumā ir pievienots minētais Padomes ieteikuma projekts, kas ir pārskatīts un par ko ir panākta vienošanās dažādās Padomes komitejās un ko galīgajā redakcijā ir sagatavojusi Ekonomikas un finanšu komiteja, balstoties uz Komisijas priekšlikumu COM(2026) 216 final.

PADOMES IETEIKUMS

par Luksemburgas ekonomikas, sociālo, nodarbinātības, strukturālo un budžeta politiku

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 ¹, un jo īpaši tās 3. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (OV L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

tā kā:

- (1) Regulā (ES) 2024/1263 ir precizēts, ka ekonomikas pārvaldības sistēmas mērķi ir veicināt stabilas un ilgtspējīgas publiskās finanses, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un noturību, izmantojot reformas un investīcijas, un novērst pārmērīgu valdības budžeta deficītu. Regulā noteikts, ka Padome un Komisija Eiropas pusgada kontekstā veic daudzpusēju uzraudzību saskaņā ar Līgumā par Eiropas Savienības darbību (LESD) izklāstītajiem mērķiem un prasībām. Eiropas pusgads jo īpaši ietver konkrētām valstīm adresētu ieteikumu formulēšanu un to īstenošanas uzraudzību.
- (2) Komisija 2025. gada 25. novembrī pieņēma atzinumu par Luksemburgas 2026. gada budžeta plāna projektu. Tajā pašā datumā Komisija uz Regulas (ES) Nr. 1176/2011 pamata pieņēma 2026. gada brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā Luksemburga nebija minēta to dalībvalstu vidū, par kurām būs jāizstrādā padziļināts pārskats. Komisija pieņēma arī ieteikumu attiecībā uz Padomes ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku, ieteikumu attiecībā uz Padomes ieteikumu par cilvēkkapitālu Eiropas Savienībā, kā arī priekšlikumu attiecībā uz 2026. gada vienoto nodarbinātības ziņojumu, kurā analizēta nodarbinātības pamatnostādņu un Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu īstenošana. Ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku ² Padome pieņēma 2026. gada 21. aprīlī un vienoto nodarbinātības ziņojumu un ieteikumu par cilvēkkapitālu – 2026. gada 9. martā.
- (3) Komisija 2025. gada 29. janvārī publicēja Konkurētspējas kompasu – stratēģisku satvaru, kura mērķis ir nākamajos piecos gados palielināt Savienības globālo konkurētspēju. Tajā ir noteikts, ka būtiski ilgtspējīgas ekonomikas izaugsmes pīlāri ir trīs pārmaiņu imperatīvi – inovācija, dekarbonizācija un konkurētspēja – un drošība. Kopš Konkurētspējas kompasa publicēšanas tas ir izmantots Eiropas pusgada darbā, proti, ar tā palīdzību ir nodrošināts, ka dalībvalstu ekonomikas politika atbilst ES stratēģiskajiem mērķiem un ka tiek izveidota vienota pieeja ekonomikas pārvaldībai, kas visā Savienībā veicina ilgtspējīgu izaugsmi, inovāciju un noturību.

² OV C, C/2026/2434, 28.4.2026., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

- (4) 2026. gadā Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada norise turpinās vienlaikus ar Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) noslēguma posma īstenošanu ³. Atveseļošanas un noturības plāniem (ANP) līdztekus kohēzijas politikas finansējumam ir bijusi būtiska nozīme, lai rezultatīvi sasniegtu Eiropas pusgada politikas prioritātes, jo šie plāni bija nepieciešami, lai efektīvi pievērstos visām problēmām, kas konstatētas iepriekšējos ciklos konkrētām valstīm adresētajos attiecīgajos ieteikumos, vai arī būtiskai to daļai, un Eiropas kohēzijas politikas finansētajās programmās bija jāņem vērā konkrētai valstij adresētie ieteikumi. Tuvojoties ANM darbības beigām, joprojām ir būtiski saglabāt un izmantot ANM ietvaros atbalstītās un īstenotās reformas un investīcijas, jo īpaši tās, kas palīdz risināt konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos konstatētās problēmas.
- (5) Komisija 2026. gada 3. jūnijā publicēja 2026. gada ziņojumu par Luksemburgu. Tajā izvērtēts, kā Luksemburga īstenojusi 2025. gadā tai adresētos ieteikumus un kā tā īsteno ANP. Pamatojoties uz minēto izvērtējumu, ziņojumā par valsti tika identificētas visneatliekamākās problēmas, ar kurām saskaras Luksemburga. Tajā bija arī novērtēts Luksemburgas progress Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanā un Savienības pamatmērķrādītāju sasniegšanā nodarbinātības, prasmju un nabadzības, kā arī sociālās atstumtības mazināšanas jomā, kā arī progress Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

- (6) Padome 2025. gada 21. janvārī pēc Komisijas novērtējuma un ieteikuma pieņēma ieteikumu, ar ko apstiprina Luksemburgas valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu ⁴. Plāns aptver laikposmu no 2025. līdz 2029. gadam un nosaka budžeta ierobežojumu, kas izpaužas kā maksimālais neto izdevumu pieauguma temps piecu gadu laikā. Padome ieteica šādus maksimālos neto izdevumu pieauguma tempus: 5,8 % 2025. gadā, 4,7 % 2026. gadā, 3,8 % 2027. gadā, 5,4 % 2028. gadā un 4,7 % 2029. gadā, kas atbilst maksimālajam kumulatīvajam pieauguma tempam, kurš aprēķināts, atsaucoties uz 2023. gadu, proti, 14,2 % 2025. gadā, 19,6 % 2026. gadā, 24,1 % 2027. gadā, 30,8 % 2028. gadā un 36,9 % 2029. gadā.
- (7) Krievijas agresijas karš pret Ukrainu un tā sekas ir eksistenciāls izaicinājums Eiropas Savienībai. Komisija ir aicinājusi dalībvalstis koordinēti pieprasīt Stabilitātes un izaugsmes pakta valsts izņēmuma klauzulas iedarbināšanu, lai atbalstītu ES centienus panākt strauju un būtisku aizsardzības izdevumu palielinājumu ⁵, un Eiropadome 2025. gada 6. marta sanāksmē atzinīgi novērtēja šo priekšlikumu. Dalībvalstis joprojām var pieprasīt valsts izņēmuma klauzulas aktivizēšanu jebkurā laikā līdz 2028. gadam, ja tās atbilst Regulas (ES) 2024/1263 26. pantā noteiktajiem kritērijiem.

⁴ Padomes Ieteikums (2025. gada 21. janvāris), ar ko apstiprina Luksemburgas vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu (OV C, C/2025/650, 10.2.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/650/oj>).

⁵ Komisijas paziņojums “Aizsardzības izdevumu pieauguma iekļaušana Stabilitātes un izaugsmes paktā”, Brisele, 19.3.2025., C(2025) 2000 final.

- (8) Luksemburga 2026. gada 29. aprīlī iesniedza 2026. gada progresu ziņojumu ⁶, informējot par ieteikto neto izdevumu maksimālo pieauguma tempu ievērošanu un tādu reformu un investīciju īstenošanu, ar kurām reaģē uz galvenajām problēmām, kas konstatētas Eiropas pusgada konkrētai valstij adresētajos ieteikumos. Gada progresu ziņojums atspoguļo arī Luksemburgas pienākumu divreiz gadā ziņot par panākto progresu atveseļošanas un noturības plāna īstenošanā saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 27. pantu.
- (9) Reālā IKP pieaugums 2025. gadā bija 0,6 %, un SPCI inflācija bija 2,5 %. Komisijas 2026. gada pavasara prognozē paredzēts, ka reālais IKP 2026. gadā palielināsies par 1,6 % un 2027. gadā – par 2,0 %, savukārt SPCI inflācija 2026. gadā plānota 2,7 % apmērā un 2027. gadā – 1,8 % apmērā.
- (10) Saskaņā ar *Eurostat* sniegtajiem datiem ⁷ Luksemburgas vispārējās valdības budžeta bilance mainījās no pārpalikuma 0,9 % apmērā no IKP 2024. gadā līdz deficītam 2,0 % apmērā no IKP 2025. gadā. Vispārējās valdības budžeta bilances pasliktināšanās 2025. gadā galvenokārt atspoguļo mērenu ieņēmumu pieaugumu, kas daļēji skaidrojams ar pirktspējas līmeņa un konkurētspējas aizsardzības pasākumu ietekmi, un dinamiskos izdevumus, kuri daļēji skaidrojami ar ilgtspējīgām investīcijām. Pamatojoties uz politikas pasākumiem, kas bija zināmi prognozes termiņa datumā, Komisijas 2026. gada pavasara prognozē paredzēts, ka deficīts 2026. gadā būs 1,2 % no IKP un 2027. gadā – 1,5 % no IKP.

⁶ 2026. gada progresu ziņojumi ir pieejami https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

⁷ *Eurostat* euro rādītāji, 22.4.2026.

- (11) Saskaņā ar Komisijas aplēsēm fiskālā nostāja ⁸, kas ietver gan valsts, gan ES finansētos izdevumus, 2025. gadā bija ekspansīva, proti, 1,7 % no IKP. Tiek prognozēts, ka 2026. gadā tā būs ierobežojoša, proti, 0,4 % no IKP, un 2027. gadā – ekspansīva, proti, 0,9 % no IKP.
- (12) Saskaņā ar *Eurostat* sniegtajiem datiem ⁹ Luksemburgas vispārējās valdības parāds pieauga no 26,3 % no IKP 2024. gada beigās līdz 26,5 % no IKP 2025. gada beigās. Pamatojoties uz prognozes termiņa datumā zināmajiem politikas pasākumiem, Komisijas 2026. gada pavasara prognozē paredzēts, ka parāda attiecība pret IKP līdz 2026. gada beigām palielināsies līdz 29,2 % un līdz 2027. gada beigām – vēl līdz 30,2 %.
- (13) Saskaņā ar *Eurostat* datiem ¹⁰ kopējie vispārējās valdības izdevumi aizsardzībai Luksemburgā 2025. gadā bija 1,0 % no IKP. Saskaņā ar Komisijas 2026. gada pavasara prognozi aizsardzības izdevumi tiek prognozēti 1,2 % apmērā no IKP 2026. gadā ¹¹.
- (14) Savienība vēl arvien saskaras ar energoapgādes traucējumu un paaugstināta cenu svārstīguma risku, ko saasina ģeopolitiskā spriedze, kura ietekmē globālos naftas un gāzes tirgus. 2022.–2023. gada enerģētiskās krīzes laikā gūtā pieredze liecina, ka plaši pasākumi, kas nav mērķorientēti, rada lielas fiskālās izmaksas un ir sociāli un ekonomiski neefektīvi. Kopš 2026. gada februārī sākās karš Tuvajos Austrumos, Luksemburga līdz Komisijas 2026. gada pavasara prognozes termiņa datumam ¹² nav pieņēmusi jaunus fiskālās politikas pasākumus, lai mazinātu augsto enerģijas cenu ietekmi uz mājsaimniecībām un uzņēmumiem.

⁸ Fiskālā nostāja tiek definēta kā vispārējās valdības pamata budžeta stāvokļa izmaiņas pret iepriekšējo gadu. Ar tās palīdzību novērtē ekonomikas stimulu, ko rada fiskālā politika – gan tā, kas attiecas uz valsts finansējumu, gan tā, kas attiecas uz finansējumu no ES budžeta. Fiskālā nostāja tiek mērīta kā starpība starp i) vidēja termiņa potenciālo izaugsmi un ii) primāro izdevumu izmaiņām, atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus un ietverot izdevumus, ko finansē ar neatmaksājamu atbalstu (dotācijām) no Atveseļošanas un noturības mehānisma un citiem Savienības fondiem.

⁹ *Eurostat* euro rādītāji, 22.4.2026.

¹⁰ *Eurostat*, valdības izdevumi pēc valdības funkciju klasifikācijas (*COFOG*).

¹¹ NATO aizsardzības izdevumu definīcija atšķiras no valdības funkciju klasifikācijā (*COFOG*) lietotās aizsardzības izdevumu definīcijas. Turklāt atšķirības varētu izraisīt arī izdevumu, jo īpaši ar militāro ekipējumu saistītu izdevumu, ierakstīšanas laiks, tāpēc ka NATO pārskatos netiek ievēroti nacionālo kontu noteikumi par ierakstīšanas laiku.

¹² Valdība un sociālie partneri 2026. gada 8. jūnijā kopīgi parakstīja “*Resilienzpak*”.

- (15) Pamatojoties uz Komisijas aprēķiniem, neto izdevumi Luksemburgā 2025. gadā pieauga par 8,7 %, un kumulatīvi tie ir 15,7 % 2024. un 2025. gadā. Neto izdevumu pieaugums 2025. gadā ir lielāks par ieteikto maksimālo pieauguma tempu un atbilst novirzei 1,3 % apmērā no IKP gada griezumā. Aplūkojot 2024. un 2025. gadu kopā, tiek prognozēts, ka neto izdevumu kumulatīvais pieauguma temps arī pārsniegs ieteikto maksimālo pieauguma tempu, kas kumulatīvā izteiksmē atbilst novirzei nedaudz virs 0,6 % no IKP.
- (16) Pamatojoties uz Komisijas aprēķiniem, tiek prognozēts, ka neto izdevumi Luksemburgā 2026. gadā pieaugs par 3,5 % un 2024., 2025. un 2026. gada kumulatīvais pieaugums būs 19,7 %. Prognozētais neto izdevumu pieaugums 2026. gadā ir mazāks par ieteikto maksimālo pieauguma tempu. Aplūkojot 2024., 2025. un 2026. gadu kopā, prognozētā neto izdevumu kumulatīvā novirze samazināsies un būs mazāka par 0,1 % no IKP.

- (17) Luksemburgas pensiju sistēma saskaras ar vidēja termiņa un ilgtermiņa izaicinājumiem, jo tiek prognozēts, ka demogrāfiskās tendences apdraudēs tās ilgtspēju. Saskaņā ar 2024. gada ziņojumu par novecošanu tiek prognozēts, ka Luksemburgas pensiju izdevumi 2070. gadā sasniegs 17,5 % no IKP, kas ir par 8,3 procentpunktiem vairāk nekā 2022. gadā, un tas ir lielākais pieaugums ES. 2025. gada decembrī Luksemburga pieņēma pensiju reformu. Reforma galvenokārt ietver iemaksu likmes palielināšanu par 1,5 procentpunktiem līdz 25,5 %, ierobežotus pasākumus karjeras paildzināšanai, nodrošinot nodokļu atvieglojumus, ieviešot tiesības uz progresīvu pensiju un palielinot obligāto iemaksu periodu lielākajai daļai priekšlaicīgi pensionējušos personu ¹³. Kopumā reforma nešķiet pietiekama, lai risinātu strukturālās problēmas, kas ietekmē pensiju sistēmas ilgtspēju ilgtermiņā, un, visticamāk, būtiski nepalielinās 55–64 gadus vecu darba ņēmēju zemo līdzdalības līmeni. Tiek prognozēts, ka sabiedrības novecošana apvienojumā ar prognozēto nodarbinātības izaugsmes palēnināšanos zem ikgadējā 2–3 % pieauguma, kas nepieciešams, lai saglabātu sistēmu līdzsvarā, 2029. gadā izraisīs situāciju, kad pensiju izdevumi pārsniegs iemaksas pensiju sistēmā, un 2048. gadā izsmels tās rezerves. Pensijas pabalsti ir augsti, un bruto ienākumu aizvietoējuma rādītājs 2022. gadā bija 75 % ¹⁴, savukārt pensijā pavadītais laiks ir visilgākais ES (2022. gadā Luksemburgā tie bija 25,2 gadi salīdzinājumā ar 21,3 gadiem vidēji ES) ¹⁵. Luksemburgā 2025. gadā tika reģistrēts zemākais 55–64 gadus vecu darba ņēmēju līdzdalības līmenis ES (51,9 % salīdzinājumā ar 69,5 % ES) ¹⁶. Lai gan likumā noteiktais pensionēšanās vecums ir 65 gadi, priekšlaicīga pensionēšanās ir iespējama no 57 gadu vecuma, kā rezultātā faktiskais pensionēšanās vecums ir viens no zemākajiem ES. Pasākumi, kuru mērķis ir veicināt ilgāku karjeru un augstāku līdzdalības līmeni 55–64 gadus vecu darba ņēmēju vidū, palīdzētu atbalstīt pensiju ilgtspēju un ekonomikas izaugsmi.

¹³ [Loi de 19 Decembre 2025 \(pensiju reforma\)](#) un [loi de 19 Decembre 2025 \(nodokļu stimuli\)](#).

¹⁴ [ESAO:ESAO ekonomikas apsekojumi:Luksemburga, 2025.](#)

¹⁵ [2024. gada ziņojums par novecošanu](#): Sieviešu un vīriešu paredzamā mūža ilguma aritmētiskā vidējā vērtība 65 gadu vecumā plus 65 gadi mīnus vidējais darba tirgus atstāšanas vecums.

¹⁶ *Eurostat*: [lfsa_argan](#).

- (18) Luksemburga saskaras ar nopietnu mājokļu problēmu, jo cenu pieņemamība pēdējo desmit gadu laikā ir ievērojami samazinājusies nekustamā īpašuma cenu paaugstināšanās dēļ. Pēc tam, kad desmit gadu laikā mājokļu cenas divkāršojās, pēc augstākā līmeņa sasniegšanas 2022. gadā tās sāka stabilizēties, un divu gadu laikā tās samazinājās par vairāk nekā 15 %. Samazinājumu izraisīja straujais procentu likmju pieaugums, kas negatīvi ietekmēja aizņemšanās spēju. Taču neraugoties uz to, cenas kopš tā laika atkal ir sākušas kāpt, un 2025. gadā mājokļu cenas Luksemburgā nominālā izteiksmē bija par 60 % augstākas nekā pirms desmit gadiem, savukārt vidējā alga tajā pašā periodā pieauga tikai par 40 %. Luksemburgā ir dārgākais mājokļu tirgus Eiropas Savienībā. Augstās mājokļu cenas ir saistītas ar piedāvājuma un pieprasījuma nelīdzsvarotību, ko veicina iedzīvotāju skaita pieaugums un pastiprina nodokļu sistēma, kura atbalsta pieprasījumu un veicina zemes “uzkrāšanu”, kā arī zemes īpašumtiesību koncentrācija. Joprojām nav īstenota zemes mobilizācijas un nodokļu reforma, un grozītie likumprojekti piedāvā vairāk iespēju atbrīvot no nodokļiem. Vērienīgas reformas, piemēram, pasākumi, kuru mērķis ir piedāvāt vairāk zemes platību attīstībai un īstenot lielus rajonu projektus valsts zemes gabalos, palīdzētu palielināt mājokļu piedāvājumu, tostarp nodrošinot cenas ziņā pieejamus mājokļus. Turklāt pieprasījuma pusē pakāpeniska hipotekārās procentu atskaitīšanas atcelšana palīdzētu ierobežot mājokļu cenas. Prioritātes ietver arī makroprudenciālā regulējuma stiprināšanu, lai samazinātu sistēmiskos riskus, kas saistīti ar mājtsaimniecību augstajām parādsaistībām un ievērojamu daļu hipotekāro kredītu ar mainīgām procentu likmēm.

- (19) Luksemburga saskaras ar ievērojamām transporta problēmām saistībā ar intensīvo pārrobežu svārstsatiksmes plūsmu un lielo atkarību no automašīnām, t. sk. uzņēmumu nodrošinātām automašīnām, ko vēl vairāk saasina nepietiekamais mājokļu piedāvājums, kā rezultātā darba ņēmēji dzīvo tālāk no savas darba vietas ¹⁷. Šīs situācijas rezultātā veidojas satiksmes sastrēgumi, kas ietekmē vides ilgtspēju. Lai gan Luksemburga ir panākusi progresu sabiedriskā transporta uzlabošanā, būtu vajadzīga koordinēta pārrobežu stratēģija, lai apmierinātu robežšķērsojošo darba ņēmēju vajadzības. Tas ietver savienojamības uzlabošanu, dzelzceļa transporta infrastruktūras integrēšanu ar kaimiņvalstīm, biļešu sistēmu integrēšanu un “pēdējā kilometra” savienojumu uzlabošanu.
- (20) Luksemburga joprojām ir pakļauta agresīvas nodokļu plānošanas riskiem, kas saistīti ar tās kā nozīmīga finanšu centra lomu, kurā atrodas daudzas starptautiskas grupas un lieli pārrobežu ieguldījumu krājumi. Luksemburga ir transponējusi attiecīgos Eiropas Savienības tiesību aktus, tostarp Padomes Direktīvu (ES) 2022/2523 ¹⁸ (“Otrā pīlāra direktīvu”), kā arī papildu pasākumus valsts līmenī, savukārt otrā pīlāra darbības joma attiecas tikai uz lielām vienībām, kuru gada ieņēmumi ir vismaz 750 miljoni EUR. Konkrētāk, Luksemburga ievieša neatskaitīšanas noteikumu attiecībā uz procentu un honorāru maksājumiem. Tomēr šā pasākuma darbības joma, kas attiecas uz jurisdikcijām, kuras iekļautas Eiropas Savienības sarakstā ar trešo valstu jurisdikcijām nodokļu mērķiem, ir ierobežota.
- (21) Joprojām ir būtiski sistemātiski, jēgpilni un savlaicīgi iesaistīt vietējās un reģionālās pašvaldības, sociālos partnerus, pilsonisko sabiedrību un citas attiecīgās ieinteresētās personas, lai nodrošinātu plašu līdzdalību sekmīgā Savienības finansēšanas instrumentu īstenošanā, kā arī Eiropas pusgada kontekstā.

¹⁷ Statec, 2025, P2021 N°18 - *La dépendance automobile persiste pour les déplacements domicile-travail*.

¹⁸ Padomes Direktīva (ES) 2022/2523 (2022. gada 14. decembris) par globāla minimāla nodokļu līmeņa nodrošināšanu starptautisku uzņēmumu grupām un lielām vietējām grupām Savienībā [2022] (OV L 328, 22.12.2022., 1. lpp.).

- (22) Luksemburgā kohēzijas politikas programmu īstenošana, kas aptver atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF), Taisnīgas pārkārtošanās fonda (TPF), Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+) un Kohēzijas fonda (KF), pārsniedz ES līmeņa vidējo tempu gan projektu atlases, gan maksājumu ziņā. Ir svarīgi saglabāt pašreizējo impulsu, vienlaikus maksimāli palielinot investīciju ietekmi uz vietas; Luksemburga jau veic pasākumus saskaņā ar savām kohēzijas politikas programmām nolūkā veicināt konkurētspēju un izaugsmi. Tomēr dažās jomās var būt vēl vairāk jāstiprina īstenošana, tostarp tajās, kas saistītas ar digitalizāciju un enerģētikas infrastruktūru TPF ietvaros.
- (23) Luksemburga saskaras ar vairākām problēmām, kas saistītas ar inovāciju un konkurētspēju, enerģētikas pārkārtošanu un vidi, līdztiesību skolās, augšupēju sociālo konvergenci un cilvēkkapitāla attīstību.
- (24) Neraugoties uz valsts spēcīgo zinātnisko bāzi un starptautiskā mērogā labi savienoto pētniecības sistēmu, uzņēmējdarbības inovācijas un vietēju inovatīvu jaunuzņēmumu un mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) darbības mēroga paplašināšanās iespējas joprojām ir ierobežotas. Luksemburgas potenciāls jaunu tehnoloģiju ieviešanā un digitalizācijā joprojām netiek pietiekami izmantots, un Luksemburgas rezultāti MVU digitālās pamatintensitātes ziņā ¹⁹ ir zemāki par ES vidējo rādītāju, savukārt liela daļa inovatīvu tehnoloģiju investīciju tiek veiktas daudznacionālās grupās, kas negatīvi ietekmē ekonomikas diversifikāciju un konkurētspēju. Turklāt pēdējās divās desmitgadēs valsts uzņēmējdarbības pētniecības un izstrādes intensitātei ir bijusi lejupejoša tendence, 2024. gadā samazinoties līdz 0,45 % no IKP, kas ir krietni zem ES vidējā rādītāja (1,49 %) . Lai gan tas daļēji skaidrojams ar Luksemburgas uz pakalpojumiem balstīto ekonomiku, uzņēmumu pētniecības un izstrādes izdevumi dažādās nozarēs ir ievērojami mazāki nekā valstīs ar labākajiem rādītājiem ²⁰. Turklāt pētniecības rezultātu kvalitāte netiek pilnībā izmantota, un zinātnes un uzņēmējdarbības saites joprojām ir vājas.

¹⁹ Eurostat ([isoc_e_dii](#)) un “Luksemburgas jaunuzņēmumu ekosistēmas novērtēšana un salīdzinošā vērtēšana”, *Ministère de l'Economie*, 2023.

²⁰ [ESAO ekonomikas apsekojumi: Luksemburga, 2025](#).

- (25) Luksemburgas ekonomika joprojām ir ļoti konkurētspējīga, jo īpaši tā starptautiskā finanšu sektora dēļ. Tomēr tā joprojām ir pakļauta strukturālam spiedienam, kas saistīts ar ražīguma samazināšanos. Laikposmā no 2015. līdz 2025. gadam kopējā faktoru produktivitāte samazinājās par aptuveni 4 %, savukārt ES kopējais rādītājs palielinājās par aptuveni 6 %. Galvenais šā krituma virzītājspēks bija finanšu sektors, kurā bruto pievienotā vērtība par vienu nostrādāto stundu tajā pašā periodā samazinājās par aptuveni 11,6 %. Pieaugošā starptautiskā konkurence, mainīgās Eiropas Savienības regulatīvās prasības, darba tirgus ierobežojumi un joprojām ierobežotā diversifikācija attiecībā uz darbībām ar augstāku vērtību, negatīvi ietekmē ekonomikas noturību un ilgtermiņa konkurētspēju. Šajā sakarā Luksemburgai būtu jāpastiprina centieni vēl vairāk diversificēt finanšu nozari, uzlabojot apstākļus inovācijai un jaunu tehnoloģiju, tostarp iekšzemē ražotu tehnoloģiju, ieviešanai. Konkurences un tirgus pieejamības stiprināšana attiecīgajos uzņēmējdarbības un profesionālajos pakalpojumos, inovācijas izplatīšanas veicināšana un uzņēmējdarbības vides pamatnosacījumu turpmāka uzlabošana ļautu palielināt ražīgumu.
- (26) Luksemburgā ir lieli mājsaimniecību uzkrājumi un ļoti attīstīta ieguldījumu fondu ekosistēma. Tomēr tai ir mērena ilgtermiņa riska kapitāla iekšzemes pārnese uz inovācijas darbībām, kas joprojām negatīvi ietekmē ekonomikas diversifikāciju un produktivitātes pieauguma izplatīšanos. Lai gan Luksemburga ir nostiprinājusi daļu no savas inovācijas-finansēšanas arhitektūras, tostarp publiskā atbalsta instrumentus un nodokļu stimulus jaunuzņēmumiem, pieejamie pierādījumi liecina, ka finansējuma ierobežojumi joprojām ir īpaši svarīgi vēlākos sagatavošanas, izaugsmes un izvēršanas posmos un ka esošie instrumenti nepietiekami novirza mājsaimniecību uzkrājumus inovatīviem vietējiem uzņēmumiem. Šajā kontekstā mājsaimniecību lielākas līdzdalības veicināšana diversificētos pašu kapitāla un ilgtermiņa ieguldījumu fondos, izmantojot atbilstošus patērētāju aizsardzības pasākumus un stimulus, kas saistīti ar ilgiem turēšanas periodiem, var palīdzēt novirzīt mājsaimniecību uzkrājumus inovāciju finansēšanai.

- (27) Papildu pensijas segums Luksemburgā joprojām ir ierobežots. Piekļuve papildu arodpensiju shēmām lielā mērā ir atkarīga no darba devēja iniciatīvas, kas var samazināt piekļuvi, jo īpaši mazāku uzņēmumu darbiniekiem. Turklāt juridiskā un fiskālā nenoteiktība var arī atturēt no līdzdalības tajā daļu no pārrobežu darba ņēmēju. Tajā pašā laikā Luksemburgā ir augsti attīstīta finanšu nozare, kas atbalsta plašāku piekļuvi papildpensiju shēmām un nodrošina pienācīgu tiesisko un regulatīvo sistēmu. Vienkāršu, pārnesamu un izmaksu ziņā pārredzamu papildpensiju shēmu pieejamības uzlabošana, piemēram, ieviešot automatisku reģistrāciju, varētu palīdzēt paplašināt dalību ilgtermiņa uzkrājumos un atbalstīt pensiju adekvātumu, jo īpaši darba ņēmējiem, kuriem nav piekļuves sava darba devēja nodrošinātai shēmai.
- (28) Lai gan Luksemburga ir apņēmusies uzlabot uzņēmējdarbības pakalpojumu nozares normatīvo vidi, joprojām pastāv būtiski regulatīvie šķēršļi. Saskaņā ar ESAO ²¹ un Eiropas Komisijas ²² sniegto informāciju regulatīvie ierobežojumi joprojām ir īpaši augsti juristiem, notāriem, arhitektiem, būvinženieriem un grāmatvežiem. Konkurences šķēršļi var būt saistīti ar ierobežotu piekļuvi dažām profesijām, dažādiem administratīviem pienākumiem, saistošu tarifu esamību un jebkāda veida reklāmas un tirgvedības aizliegumiem ²³. Prasību samazināšana vai elastīguma palielināšana veicinātu konkurenci reglamentēto profesiju nozarē. Mazumtirdzniecības nozarē regulatīvie ierobežojumi joprojām ir nedaudz augstāki nekā līdzīgās valstīs, lai gan kopš 2018. gada tie ir ievērojami samazinājušies. Turklāt Luksemburgas šķēršļi Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) iekšējā pakalpojumu tirdzniecībā ir vieni no lielākajiem ES ²⁴, un tie ietekmē tādas svarīgas nozares kā būvniecība un grāmatvedība.

²¹ ESAO, [Produktu tirgus regulējuma rādītāji](#), 2024.

²² Eiropas Komisija, [Paziņojums par profesionālo pakalpojumu regulējuma reformu ieteikumu atjaunināšanu](#), COM(2021) 385, 9.7.2021.

²³ ESAO, [ESAO ekonomikas apsekojumi: Luksemburga | ESAO](#), 106. lpp., 2025. gada aprīlis.

²⁴ Eiropas Komisijas personāla aprēķins, pamatojoties uz ESAO, EEZ iekšējo [STRI](#) datubāzi.

- (29) Neraugoties uz nesen īstenotajiem ievērojamajiem autotransporta radīto siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, izmantojot tādas rīcībpolitikas kā Valsts mobilitātes plāns 2035. gadam ²⁵ un bezmaksas sabiedriskais transports, nozare joprojām ir primārais siltumnīcefekta gāzu emisiju avots, kas 2024. gadā radīja 59 % no kopējām emisijām Luksemburgas kopīgo centienu sektoros ²⁶. Tas arī ievērojami veicina citu gaisa piesārņotāju emisijas, kas 2023. gadā ²⁷ veidoja 62 % no NO_x un 32 % no PM₁₀ emisijām. Lai gan Luksemburga ir panākusi progresu elektrotransportlīdzekļu popularizēšanā, turpmāka transporta dekarbonizācija un investīcijas sabiedriskā transporta infrastruktūrā palīdzētu samazināt emisijas saskaņā ar valsts 2030. gada emisiju samazināšanas mērķrādītāju un Luksemburgas ES 2030. gada mērķrādītāju, kā noteikts Kopīgo centienu regulā ²⁸.
- (30) Centieni samazināt atkarību no fosilā kurināmā, izmantojot energoefektivitātes pasākumus dzīvojamās un nedzīvojamās ēkās, nav devuši lielus panākumus. Laikposmā no 2019. līdz 2024. gadam Luksemburgas enerģijas galapatēriņš dzīvojamo ēku sektorā pieauga, neraugoties uz mājsaimniecību enerģijas ietaupījumiem. Ietaupījumus galvenokārt kompensēja mājokļu un lielāku mājokļu skaita pieaugums. Lai palielinātu enerģijas ietaupījumus esošajā ēku sektorā, Luksemburga pagājušajā gadā pagarināja shēmu “*Klimabonus Wunnen*” pēc 2025. gada. Luksemburga plāno pieskaņoties ES minimālajiem energosnieguma standartiem, pamatojoties uz valsts noteiktām robežvērtībām nolūkā uzlabot enerģijas ietaupījumus nedzīvojamās ēkās. Lai gan rūpniecība rada salīdzinoši nelielu daļu no kopējām SEG emisijām Luksemburgā un ir ievērojami samazinājusi savu emisiju intensitāti, rūpnieciskās SEG emisijas joprojām ir cieši saistītas ar enerģijas izmantošanu. Neraugoties uz to, ka rūpniecības dekarbonizācijas nolūkā ir ieviestas vairākas brīvprātīgas shēmas, atbalsta satvari un jaunās tehnoloģijas, tās vēl pilnībā nerisina nepieciešamās pārveides mērogu un ātrumu.

²⁵ [*PNM 2035 - Plan national de mobilité - Le gouvernement luxembourgeois.*](#)

²⁶ 2023. gada kopīgo centienu emisiju apjoms ir balstīts uz aptuveni inventarizācijas pārskata datiem. Galīgie dati tiks apstiprināti 2027. gadā, kad būs pabeigta visaptveroša pārskatīšana.

²⁷ [*EVA, Gaisa piesārņotāju emisiju datu skatītājs \(Gēteborgas protokols, Konvencija par gaisa pārrobežu piesārņojumu lielos attālumos jeb Gaisa konvencija\) 1990.–2023. gads, 2026.*](#)

²⁸ [*Komisijas Īstenošanas lēmums \(ES\) 2020/2126.*](#)

- (31) Pārvades sistēmas operators uzskata, ka ir jāmodernizē augstsprieguma tīkls, lai apmierinātu atjaunīgās enerģijas pārvades vajadzības, un jāpalielina tā jauda, lai tuvākajā nākotnē apmierinātu paredzamo pieprasījumu, tostarp attiecībā uz pārrobežu starpsavienojumiem. Luksemburga 2025. gadā sāka veicināt pāreju uz atjaunīgo enerģiju, pieņemot 51 konkrētu pasākumu, kas cita starpā ietvēra atjaunīgo energoresursu apguves paātrināšanu un vienkāršošanu, izmantojot tādus pasākumus kā digitalizētas atļauju piešķiršanas procedūras, optimizēta zemes izmantošana un iedzīvotāju iesaiste. Minēto pasākumu pilnīga īstenošana un tās īstenošana laikus ir būtiska nolūkā Luksemburgai līdz 2030. gadam sasniegt savu mērķrādītāju – 37 % atjaunīgās enerģijas tās energoresursu struktūrā.
- (32) Luksemburga saskaras ar vides problēmām, kas saistītas ar ūdens kvalitāti, ekosistēmu degradāciju un zemes izmantošanu, un tas ietekmē vides ilgtspēju un saimniecisko darbību. Ūdens resursus apdraud vairāki faktori, tostarp barības vielu un pesticīdu piesārņojums, rūpnieciskās emisijas un ūdensobjektu fiziskās izmaiņas, kas ietekmē gan virszemes ūdeņus, gan gruntsūdeņus, un tas rada ūdens pieejamības un kvalitātes riskus. Ekosistēmas ir pakļautas arvien lielākai slodzei, ko rada piesārņojums, zemes aizņemšana un klimata pārmaiņas, savukārt būtiska saimnieciskās darbības daļa ir atkarīga no ekosistēmu pakalpojumiem. Pēdējās desmitgadēs ir pasliktinājusies meža veselība, jo īpaši ar klimatu saistītā kaitējuma dēļ, ko kopš 2018. gada izraisījuši vairāki sausuma periodi. Tas ir samazinājis mežu spēju sniegt tādus svarīgus pakalpojumus kā oglekļa uzglabāšana, ūdens resursu regulēšana un bioloģiskās daudzveidības aizsardzība. Šīs problēmas izceļ to, cik svarīgi ir uzlabot ūdens kvalitāti, vēl vairāk veicināt ilgtspējīgu lauksaimniecību un stiprināt klimatam pielāgotu mežu apsaimniekošanu. Lai gan Luksemburga ir veikusi pasākumus nolūkā uzlabot ūdens resursu apsaimniekošanu, veicināt ilgtspējīgāku zemes un lauksaimniecības praksi un stiprināt politikas satvaru attiecībā uz mežiem, joprojām pastāv nepilnības un spiediens uz ekosistēmām. Pārvaldības un koordinācijas stiprināšana vides, klimata un lauksaimniecības politikas jomās un investīciju nepietiekamības novēršana palīdzētu efektīvi īstenot pasākumus, kas vērsti uz ūdeni, zemes izmantošanu un pielāgošanos klimata pārmaiņām. Turklāt investīcijas apritīguma pasākumos, jo īpaši augšposmā, palīdzētu samazināt vides noslogojumu un atbalstīt ilgtspējīgāku un noturīgāku ekonomiku.

- (33) Ņemot vērā cilvēkkapitāla izšķirošo lomu Savienības konkurētspējas un stratēģiskās autonomijas uzlabošanā, Padome 2026. gadā ieteica dalībvalstīm rīkoties, lai steidzami risinātu savas ar cilvēkkapitālu saistītās strukturālās problēmas prasmju, izglītības un mācību jomā, kuras kavē konkurētspēju. Luksemburgai adresētie 2026. gada ieteikumi var palīdzēt īstenot Padomes ieteikumu par cilvēkkapitālu Savienībā.
- (34) Luksemburgas izglītības sistēmā joprojām pastāv izglītības rezultātu atšķirības, jo īpaši starp skolēniem ar dažādu valodu izcelsmi. Mācību daudzvalodu raksturs, kas ir īpaši sarežģīts gandrīz 70 % skolēnu, kuri mājās nav saskārušies ar luksemburgiešu valodu, veicina ilgstošas sasniegumu atšķirības ²⁹, ko vēl vairāk pastiprina sociālekonomiskā izcelsme un agrīna straumēšana dažādos izglītības virzienos. Nesen pieņemtā reforma, kuras īstenošana sāksies 2027. gada septembrī, ievieš izvēli starp vācu un franču valodu kā rakstpratības valodu, un tās mērķis ir risināt šīs problēmas, vienlaikus jēgpilni palielinot vecāku iesaisti. Tās efektivitāte galu galā būs atkarīga no skolu spējas pielāgot mācīšanas metodes, lai apmierinātu šo skolēnu īpašās vajadzības. Tajā pašā laikā augstāks priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas un *NEET* līmenis nelabvēlīgā situācijā esošu skolēnu un skolēnu, kas nav attiecīgās valsts valstspiederīgie, vidū apvienojumā ar augstāku sociālekonomisko grupu pārmērīgu pārstāvību labāk funkcionējošās Eiropas publiskajās skolās norāda uz sistēmisku nevienlīdzību. Tā kā Luksemburgā ir viena no ES lielākajām snieguma atšķirībām, kas saistīta ar vecāku izglītību ³⁰, mērķtiecīgs atbalsts lingvistiski daudzveidīgiem un nelabvēlīgākā situācijā esošiem studentiem ir būtisks, lai nodrošinātu vienlīdzīgas iespējas un samazinātu atšķirības.

²⁹ *ÉpStan* Infopanelis: Luksemburgas skolu uzraudzības programmas “*Épreuves Standardisées*” rezultāti <http://dashboard.epstan.lu>.

³⁰ [ICILS, 2023.](#)

- (35) Luksemburga joprojām saskaras ar ievērojamām darba tirgus problēmām, kas saistītas ar prasmju neatbilstību un dalību darba tirgū. Neraugoties uz Luksemburgas kopumā augsto ekonomiskās attīstības līmeni, bezdarbs pēdējos gados ir palielinājies un pārsniedzis Savienības vidējo rādītāju. Ir palielinājusies arī prasmju neatbilstība, un makroekonomikas neatbilstība 2024. gadā sasniedza 26,8 %, kas ir ievērojami virs Eiropas Savienības vidējā rādītāja, un tas atspoguļo būtiskas nodarbinātības rezultātu atšķirības starp prasmju līmeņiem. Darba tirgum ir raksturīgs liels pieprasījums pēc augsti kvalificētiem darba ņēmējiem, savukārt mazkvalificētu personu nodarbinātības izredzes joprojām ir ierobežotākas, un tas veicina nevienlīdzību un nodarbinātu personu nabadzību. Taču reģistrētais nabadzības līmenis 2025. gadā bija zemāks. Visticamāk, tādēļ, ka tika veikti uzlabojumi datu vākšanā par ienākumiem un dzīves apstākļiem, lai gan iepriekš ievāktie dati liecināja, ka līmenis jau ir samazinājies. Nabadzības vai sociālās atstumtības riska rādītājs pašlaik ir 18,2 % (ES: 20,8 %). Tajā pašā laikā gados vecāku darba ņēmēju nodarbinātības un aktivitātes līmenis joprojām ir zemākais Eiropas Savienībā, un ilgstošs bezdarbs ir koncentrēts starp darba ņēmējiem vecumā no 45 gadiem vai vecākiem, un dalība pieaugušo izglītībā joprojām ir ierobežota, ierobežojot darba ņēmēju spēju pielāgoties mainīgajām prasmju vajadzībām. Lai gan Luksemburga ir veikusi pasākumus nolūkā uzlabot nodarbinātības izredzes un atbalstīt prasmju pilnveidi un pārkvalifikāciju, to ietekme joprojām ir sadrumstalota; koordinētāka pieeja prasmju attīstīšanai un aktīvai darba tirgus politikai, tostarp profesionālās izglītības un apmācības veicināšanai un mūžizglītības uzlabošanai, atbalstītu nodarbināmību, novērstu prasmju neatbilstību un uzlabotu darba tirgus rādītājus. Šo problēmu risināšana arī palīdzētu atbalstīt augšupēju sociālo konvergenci atbilstoši Komisijas dienestu sociālās konverģences sistēmas otrā posma valstu analīzei ³¹.

³¹ [SWD\(2026\) 122 – Otrā posma valstu analīze par sociālo konvergenci saskaņā ar sociālās konverģences sistēmu \(SCF\)](#), 2026.

- (36) Ņemot vērā ciešās savstarpējās saiknes starp eurozonas dalībvalstu tautsaimniecībām un to kolektīvo devumu ekonomiskās un monetārās savienības darbībā, Padome eurozonas dalībvalstīm 2026. gadā ieteica rīkoties, tai skaitā izmantojot ANP, lai īstenotu 2026. gada ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku. Attiecībā uz Luksemburgu 1. ieteikums palīdz īstenot pirmo, otro, trešo, piekto un četrpadsmito ieteikumu par eurozonu, 2. ieteikums palīdz īstenot ceturto ieteikumu par eurozonu, 3. ieteikums palīdz īstenot septīto, astoto, devīto un vienpadsmito ieteikumu par eurozonu, 4. ieteikums palīdz īstenot septīto ieteikumu par eurozonu un 5. ieteikums palīdz īstenot piekto ieteikumu par eurozonu.

AR ŠO IESAKA Luksemburgai 2026. un 2027. gadā rīkoties šādi.

1. Veikt pasākumus neto izdevumu kontrolei, lai tie atbilstu maksimālajiem pieauguma tempiem, ko Padome ieteica 2025. gada 21. janvārī, ņemot vērā būtisko novirzi, ko Komisija reģistrējusi 2025. gadā, un novirzi, ko tā prognozējusi 2026. gadam attiecībā pret ieteikto neto izdevumu maksimālo apjomu. Palielināt kopējos aizsardzības un drošības izdevumus un gatavību, vienlaikus nodrošinot parāda ilgtspēju un izdevumu efektivitāti, kā arī pakāpeniski pielāgojot budžetu, lai uzturētu strukturāli lielākus aizsardzības izdevumus. Nodrošināt, ka pasākumi, kas veikti, lai mazinātu enerģijas cenu kāpuma ietekmi, ir pagaidu pasākumi, kas vērsti uz neaizsargātu mājsaimniecību aizsardzību vai energoietilpīgu uzņēmumu vajadzību risināšanu, saglabā stimulus taupīt enerģiju, un ka to fiskālās izmaksas ir saderīgas ar saistībām saskaņā ar ES fiskālo sistēmu. Risināt pensiju sistēmas ilgtspējas problēmu ilgtermiņā, jo īpaši ierobežojot priekšlaicīgas pensionēšanās iespējas un palielinot gados vecāku darba ņēmēju iesaistes un nodarbinātības līmeni. Palielināt mājokļu piedāvājumu, it īpaši pieņemot visaptverošu zemes izmantošanas politiku un īpašuma nodokļa reformu, izstrādājot liela mēroga rajonu projektus uz valsts zemes un stiprinot koordināciju ar pilsētplānošanu un pārrobežu sabiedrisko transportu. Mazināt risku, kas saistīts ar mājokļu tirgu, pakāpeniski atceļot fiskālos aizņēmumu stimulus un stiprinot makroprudenciālo regulējumu. Veikt turpmākus pasākumus, lai efektīvi apkarotu agresīvu nodokļu plānošanu, tostarp, nodrošinot pietiekamu nodokļu uzlikšanu izejošajiem procentu maksājumiem un honorāriem uz nulles un zemu nodokļu jurisdikcijām.
2. Nodrošināt saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānismu īstenoto reformu un investīciju nepārtrauktību. Saglabāt īstenošanas tempu kohēzijas politikas programmās, attiecīgā gadījumā balstoties uz pārdali stratēģiskajām prioritātēm un elastības iespējām, par kurām panākta vienošanās kohēzijas politikas satvara vidusposma pārskatīšanā.
3. Veicināt investīcijas inovācijā un atbalstīt intensīvas pētniecības un izstrādes darbības. Palielināt konkurētspēju, veicinot diversifikāciju finanšu nozarē, paātrinot MVU progresīvo digitālo tehnoloģiju ieviešanu, un veicinot uzņēmējdarbības mēroga palielināšanu un ražīguma pieaugumu. Novērst inovācijas finansējuma trūkumu, tostarp palielinot mājsaimniecību ieguldījumus pašu kapitālā un ieguldījumu fondos, kā arī uzlabojot papildpensiju shēmu pieejamību. Novērst konkurences šķēršļus, piemēram, attiecībā uz pakalpojumu sniegšanu un reglamentētajām profesijām.

4. Turpināt centienus uzlabot ilgtspējīgu un efektīvu transportu, vēl vairāk veicinot transporta dekarbonizāciju un investējot sabiedriskā transporta infrastruktūrā un lauku apgabalu savienojamībā. Samazināt vispārējo atkarību no fosilā kurināmā un investēt ēku energoefektivitātē. Modernizēt augstsprieguma tīklu un palielināt tā jaudu, uzlabot pārrobežu starpsavienojumus un atvieglot atļauju piešķiršanas procedūras atjaunīgās enerģijas izvēršanai. Atbalstīt pašvaldības atjaunīgās enerģijas izvēršanā. Uzlabot klimatnoturību un ūdensapgādes noturību, tostarp ilgtspējīgi apsaimniekojot dabas resursus, stiprinot starpnozaru pārvaldību un īstenojot apritīguma pasākumus.
5. Uzlabot skolu izglītības sistēmas sniegumu, un nodrošināt vienlīdzīgas iespējas skolās, pielāgojot mācīšanu nelabvēlīgā situācijā esošu skolēnu un dažādu valodu izcelsmes skolēnu vajadzībām. Risināt prasmju neatbilstības problēmu, veicinot mūžizglītību un uzlabojot aktīvu darba tirgus politiku.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs/priekšsēdētāja*
